

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

102. An in supputanda atate Ordinandorum enumerandus sit dies Bissexturn, vel omittendus? Idem est in Ordine ad professionem pro probationis Nouitatus? Ex part. 10. tract. 11. & Misc. 1. res. 67. ....

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](#)

De Sacramento Ordinis. Ref. CI. &c. 321

cato veniali: & idem tunc ego consuli potuisse confirmare Ordinandum: nam eo ipso, quod habeat Litteras Dimissoriales a suo Episcopo, vi posset ordinari, hoc ipso poterat etiam ab eo Episcopo confirmari: etenim qui concedit finem, concedit consequenter quae sunt necessaria ad finem. Et ita, me citato, docet Leandrus de Sacram. tom. 1. tract. 3. disp. 2. quæst. 10. & me etiam citato, Caspensis in Curs. Theolog. tom. 2. tract. 27. disp. 2. sect. 3. num. 11. Dicastillus, vbi supræ, dub. 11. num. 130. & Palau, tom. 4. tract. 20. punct. 10. num. 7. & Auerla de Sacram. Confirmation. quæst. 72. sect. 5.

4. Adde, quod Leandrus, vbi supræ quæst. 8. me citato, docet Episcopum confirmantem alienum Subditum in sua Dicecesi, non peccare; & consequenter, neque incurrit in censuram aliquam; quia credendum est, hoc esse ratum, & gratum; proptio Episcoporum quod sufficit in presenti: nam cum iurisdictio non sit de necessitate huius Sacramenti, facilius presumi potest ratihabito, quam in Sacramento Poenitentiae, vbi requiritur iurisdictio de praefenti, sicut contrarium assertor Dicastillus, loco citato.

5. Nota tamen hic obiter, Episcopum non Confirmatum posse valide alios confirmare. Ita Dicastillus, n. 126. neque hoc faciendo, peccare mortaliter contra nonnullos; sed tantum venialiter. Ita Leandrus vbi supræ quæst. 6.

RESOL. CI.

An qui suscipit Ordinem Diaconatum ante Confirmationem, queritur an peccauerit mortaliter?

Et an non solum suscipiens Ordinem Confirmationem peccet mortaliter, sed etiam incurrit irregularitatem?

Et docetur Episcopum non peccare mortaliter ordinando non confirmatum, aut etiam antequam ipse confirmatus sit, Confirmationem, aut Ordines conferendo? Ex part. 2. tr. 16. & Milc. 2. Ref. 4.

Etum præceptum indicetur. Nota vero, quod Tole-tus & Maiolus vbi supræ, purant non solum suscipientem Ordinem ante Confirmationem peccare mortaliter, sed etiam incurrit irregularitatem. Sed hæc opinio meritè reicitur a Suar. in 3. part. tom. 4. disp. 42. sect. 3. n. 14. Nauar. in sum. cap. 22. num. 9. Henriquez lib. 14. cap. 6. num. 3. Soto in disp. 24. quæst. 1. art. 4. Auila vbi supræ, & aliis.

RESOL. CII.

An in suppuncta etate Ordinandorum enumerandus sit dies Bissextilis vel omittendus?

Idem est in ordine ad professionem pro anno probationis Nouitiatum? Ex part. 10. tract. 11. & Milc. 1. Ref. 6. 7.

§. 1. **D**iem Bissextilum, in etate Ordinandorum, & proficendorum suppunctanda semper includendam esse, puto. Duxor Primus, quia in Ordinationibus accipiens est annus Ecclesiasticus secundum variationem temporum: at titu Ecclesiastico dies bissextilis computatur: ergo. Secundus, eadem ratio est de uno anno bissextili, ac de ceteris: sed tot annis Bissextilis iam præteriti connumerandi sunt; secus patere possunt varietatem non modicam: ergo etiam includi debet dies præfens bissextilis. Tertius, in iure utraque, dies bissextilis pro unica habetur, leg. Cum bissextilus, ff. de verb signif. & cap. Quæfuit, cod. tit. ergo necessariò computandæ, ne necessaria ad perfectam etatem dies defideatur. Quartus, in complendo anno probationis dies bissextilis est necessariò includendus; secus Professio effet nullus ob non seruatam Tridentini formam, sect. 25. cap. 13. de Regularibus ut sustinet Iacobus de Graffis, tom. 1. conf. lib. 3. conf. 6. num. 2. de Regularibus Rodriguez, tom. 3. de Regul. quæst. 15. art. 4. & 5. Molina tom. 2. de Iustitia, tract. 2. disp. 573. §. Atque, ut in minori etate. Lessius, lib. 2. de Iust. cap. 41. dub. 7. num. 59. Sanchez de Mairi, tom. 1. lib. 2. disp. 24. num. 22. & tom. 2. Operis Moral. lib. 5. cap. 3. num. 31. & clariss. cap. 4. num. 4. Miranda in manuali Prest. tom. 1. quæst. 12. art. 3. Bartol. de Vecchis tract. de admittendis ad Religionis Status Noniis disq. 11. dub. 4. n. 5. & alij.

2. His non obstantibus, contraria sententiam docent aliqui, asserendo diem bissextilum non esse necessariò computandum, tam in Ordinationibus quam in suppunctando anno Nouitiatum integro. Quare, si Nouitiatum compleat annum probationis die 24. Februario, etiam occurrente tunc mense bissextili, poterit eadem die Professionem emittere; nec necessariè erit expectare sequentem diem, nempe vigesimum quintum bissextilum. Probatur haec opinio: Annus à iure determinatus constat ex diebus 365. qui est annus ordinarius, quem per se leges intendunt; quod si eo anno contingat superadihi his 365. diebus diem aliam bissextilum, tanquam de rebus per accidentem, laborandum minime videtur. Et ita præter Doctores, quos citat, sequitur Barbosa de Pote. Epif. part. 2. allegat. 101. num. 13. hanc sententiam tenet nouissime Martinus de San Joseph, in monita Confess. tom. 1. lib. 1. tract. 6. de ordine, num. 22. vbi sic ait: Para la edad de los ordenes legitima se hade incluir en ella el dia del año bisiesto, como lo tiene Sanchez, lib. 2. de mairi disp. 24. num. 22. hablada da la Profession, y lo mismo es para la edad de los Ordenes, y se prueba, porque el dia del bisiesto es el acompañamiento de los cuatro años precedentes, que faltava para el circulo entero del Sol por el Zodiaco, y porque el dia 28. y 29. de Febrero se computan por uno, cap. Quod sicut de verb signif. & 3. §. Minor.

Sop. his No^o
utris in ro.
7. tr. 1. Ref.
138. §. vlt.

RESOL. CI.

An qui suscipit Ordinem Diaconatum ante Confirmationem, queritur an peccauerit mortaliter?

Et an non solum suscipiens Ordinem Confirmationem peccet mortaliter, sed etiam incurrit irregularitatem?

Et docetur Episcopum non peccare mortaliter ordinando non confirmatum, aut etiam antequam ipse confirmatus sit, Confirmationem, aut Ordines conferendo? Ex part. 2. tr. 16. & Milc. 2. Ref. 4.

Sup. hoc in §. 1. **I**daucus Nugnus in addit. ad 3. part. tom. 2. Ref. præteri. t. & infra in de ordine, cap. 3. num. 3. & Bonac. de Sacram. disp. 8. & in aliis e. & in apor. 7. quæst. 35. art. 4. Martinus Fornarius tract. 71. num. 6. & Maiol. de irregul. lib. 4. cap. 12. docent peccare mortaliter, cum faciat contra Tridentini præceptum, sect. 22. cap. 4. de reform., vbi ait, prima tonsura non initientur, qui Confirmationem non suscepint.

2. Verior tamen est opposita sententia, quam hoc nostro anno communiter sequuntur. Ita Sotus in 4. disp. quæst. 2. n. 8. Victoria de Sacram. Ordinis, quæst. 2. 2. Candelabrum aureum de confir. num. 41. Auila de censuris, part. 7. disp. 9. sect. 1. dub. 3. Suar. tom. 3. in 3. part. disp. 38. sect. 1. Valent. tom. 4. disp. 5. quæst. 2. punct. 3. Nauart. in manu. cap. 22. num. 8. Mol-fel. in sum. tom. 1. tract. 2. cap. 1. num. 7. Azor. part. 2. lib. 3. cap. 48. quæst. 1. & Coninch. de Sacram. disp. 20. dub. 10. num. 103. & quæst. 72. art. 8. num. 90. vbi affirmit. Addunt aliqui effe peccatum mortale, sive ipsi Ordines ante Confirmationem, sed melius Negat Nauartus, qui docet etiam Episcopum non peccare mortaliter ordinando non confirmatum, aut etiam antequam ipse confirmatus sit, Confirmationem, aut Ordines conferendo.

3. Ad argumentum Bonacinae & aliorum respondeatur, quod in verbis Conc. Trid. nihil præcipit initiandis, sed præscribit Episcopis quid facere debeant: quoniam nec hic stricta aliqua obligatio imponatur, quia nullum est verbum, quo stri-

rem, ff. de minoribus, & leg. Cum bissexto ff. de verb.
signif. pero tengo por muy probable la opinion con-
traria de Silueiro verb. etas num. 5, de Panormitano
in cap. Quaren. de Offic. deleg. que dice, que en las
cosas odiosas no se ha de computar el dia del año bis-
epto, sino solamente se ha de contar el año de 365.
dias, cayga bisesto, ó no cayga: y parece que esto
se determina en la ley cum hares, §. Stichus, ff. stat.
lib. ita ille: cui addet etiam doctum, & eruditum Iu-
risconsultum Didacum de Narbona in Annal. Iuris-
con. n. 25. quaf. 55. num. 6. qui citat pro se Henriquez,
& Riccio, & Augnami: unde ego cum Leand.
de Sacram. tom. 2. tral. i. disp. 6. qna. 20. utramque
sententiam probabilem esse puto.

RESOL. CIII.

*An in aetate requisita ad Ordines suscipiendo detur
parvitas materia?*
Et notatur, quod si esset quis in principio sequentis dici,
v.g. hodie impletur etas 24. annorum post dimidiam
noctem, potest ordinari Sacerdos?
Et cursum inferitur, quod licet requiriatur septennum
completum ad sponsalia, si tamen sunt in ultima
die septenij, sat est, si ille sit incepitus? Ex part. 5.
tr. 5. Ref. 17.

Sup. hoc in §. 1. Negatiuam sententiam docet Basilius Pon-
tius de matrimon. lib. 7. cap. 65. num. 1. vbi
sic ait. Non enim hic locum habet illa regula, Quod
parvum distat, nihil distare videtur, sicut neque in
aliis, in quibus ius tempus praeferunt exigit, vt in
aetate ad Ordines, si enim vel vnu dies, aut hora de-
sideretur, virtut factum. Ita ille, cui etiam addet Hen-
riquez lib. 7. cap. 20. num. 2. in gl. lit. O. vbi dicit non
debere deesse diem.

2. Nec obstat, quod parvum pro nihil reputa-
tur, quia id est verum, quando non inde pendet tota
impletio praecipi, v.g. breuissimum spatium est di-
midietas salutationis Angelicæ, & tamen si nocte
Iouis, postquam immediate sonuit duodecima noctis
hora, aliquis carnes comederet, peccaret mortaliter,
& tamen non peccaret, si ante talern horam, etiam si
solùm est post dimidietatem temporis salutationis
Angelicæ, manducaret.

3. Nota tamen quod si esset in principio sequen-
tis diei, v.g. hodie impletur etas 24. annorum, post
dimidiam noctem potest ordinari Sacerdos. Ratio,
quia, vt docet Nauarus codem consil. 6. in favorabili-
bus dies exceptus habetur pro completo. I. qua etate,
ff. de testament. Faciunt pro hac sententia Madosius
de aetate minori, cap. 40. num. 11. Panormit. cap. attestationes,
de respons. impub. vbi dicunt, quod licet requi-
ratur septennum completum ad sponsalia, si tamen
sunt in ultima die septenij, sat est si ille sit incep-
tus. Pater hoc etiam, quia ille reuera iam dicitur atti-
gisse 25. annum, & ita docet Sanchez in opuscul. tom.
2. lib. 7. cap. 1. dub. 33. num. 6. & 7. Vide etiam Naldum
in summa verb. etas, num. 3.

RESOL. CIV.

Quidam Religiosus inchoauit annum vigesimum ter-
tium hora vigesima tertia diei, sed mane in eodem
die recepit Ordinem Diaconatus, queritur, an pec-
cauerit, & in superiorem inciderit tangam ordinis
ante legitimam etam em?

Et notatur, quod stando in rigore sententia, quod an-
num debeat esse incepitus, sufficit tamen ad singulos
Ordines, vel per unum medium diem annum inchoa-

rum fuisse? Ex part. 2. tract. 1. 6. & Msc. 2. Ref. 17.
alias 29.

§. 1. Suppono ex Tridentino, & communis DD.
sententia, cum Filliatio tom. 1. tral. 9. cap. 4.
num. 84. Miranda in man. Prel. part. 1. quaf. 39. art. 1.
ad licite suscipiendo Ordines requiri aetatem legi-
timam; nam ad primam tonsuram, & minores Ordines
requiruntur saltem septem anni completi, ad
Subdiaconatum viginti duo inchoati, ad Diaconi-
tum viginti tres inchoati, & ad Presbyteratum vi-
ginti quinque, vnde si aliquis iniuraret Ordines
facris ante dictam aetatem, in suspcionem insi-
ceret, laram in Bulla Pij II.

2. His suppositis affirmatum ad casum propo-
tum responder Villalobos in sua. tom. 1. tral. 11. dol.
11. num. 2. vbi sic afferit. [Estos años basta que
comienzados. Mas no bastaría si le faltara uno o
dos días para cumplir la edad, según la más proble-
ble opinion (aunque a algunos parece lo contrario)
porque de derecho de verdad el tal no era en el
incepto, y así no habetur pro completo. Mas
llega a la verdad el decir, que si a cero le faltase me-
dio dia, se podría ordenar. Mas lo contrario impo-
por mas cierto, porque este aunque esté medio dia
no mas, antes de entrar en el año, aun no esté en el
año, lo qual es necesario.] Ita ille, & auctor illius
Nauarus tom. 1. de tempore ordinand. vñ. 3.

3. Hec sententia est probabilis, sed non minus
probabilis contraria existit, quod estiam con-
dit ipsi Villalobos, ut suprà apparet, & ille in tec-
minis docet ita Ledesma in sua. tom. 1. tral. de sacra.
Ord. cap. 7. fol. mibi 430. ita afferens. [Si uno hubiere
la fe de cumplir la edad el mismo dia de los ordenes
a la tarde, o de noche si se ordenasse a la mañana, o vñ
cosa así semejante no parece à mi, que humana
eçrupsulo, de otra fuerza no lo tengo por legi-
ro, y acertado.] Sic Ledesma. Es his appetit dictum
Religiosum non incurritse suspencionem illam, de
qua suprà, faluo semper meliori indicio.

4. Notandum est tamen, quod stando in rigo-
ra sententia, quod annum debeat esse iam incep-
tum, sufficit ramen ad singulos Ordines, vel per unum me-
dium diem, annum necessarium à Concilio Tridentino,
suprà, inchoatum fuere. Et ita docet Concl. de
Sacram. disp. 20. dub. 10. num. 101. & Bonacina
etiam de Sacram. dist. 8. quaf. 20. p. 20. num. 2.

RESOL. CV.

An qui vespero ingreditur annum afferat per ell.
quo Ordine suscipiendo, possit mane praeceps illam
sumere? Et notatur ad recipiendum v.g. Subdiaconatum sus-
cre viginti duos annos non per unum integrum ann.
nece per unam horam, sed sufficere, scilicet inclusis per
annum, vel dimidium quadrantes horas?
Et docetur Episcopum posse diffidere, si definitione
ordinando duo, vel tres dies ad aetatem debitam ad
suscipiendo Ordines? Ex patt. 9. tr. 9. & Msc. 4.
Ref. 51. alias 50.

§. 1. Sententiam affirmariam, quam docuit Primus
Sirus Professor S. Theol. in Acad. Salmantina
Petrus de Ledesma Dominicanus, ego olim prosta-
bilenter esse dixi. Sed nonnulli Pater Pascualique
qui cautele ut omnes alij debere aliorum opinione
censurare, nominationem contra me putant in gg. Cap. 2.
cent. 2. quaf. 122. num. 5. hanc sententiam omnipro-
babilitate catere. Verum, me citato, probabilem effi-
putat Trullench. de Sacram. lib. 6. cap. 20. num. 10.
num. 4.

ANTON
OPERA
Tom. I. & II.
E III.